

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, Fóiea una data pe septimana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 15 fl. ann. pe unu anu séu 45 doidecari, or 3 galbini si 3 doidecari mon. sunatoria. Se prenumera la postale c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicar

Nr. 89.

Brasiovu, 10. Noembre 1862.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Sciri oficióse.

Legea din 29. Octobre 1862

se estinde peste tóte tierile de corona afara de Dalmati'a si graniti'a militare, despre platirea contributiunei dela fluidele spirituóse arse in locurile declarate de inchise, in privinti'a contributiunei de consumu.

In legatura cu vointi'a mi declarata in 17. si 19. Dec. 1861 in ambele case a le senatului imperiale, si respective intru intielesulu legi fundamentale din 26. Fauru 1861, § 13, ordinezu, precumu urméza:

I. In locurile declarate de inchise in privinti'a contributiunei de consumu, incependu dela 1. Nov. 1862, urmatóri'a contributiune de consumu se va plati:

1. Pentru esenti'a de punciu, rosolie, licueru, rumu si pentru alte fluiditati spirituóse indulcite se platesce in remnulu Lombardo-Venetianu 4 fl. 40 soldi dela som'a metrica, in cealalte tieri, pentru unu vasu de 40 cupe aust. se platesce in Vien'a 5 fl., ér' in alte locuri inchise 2 fl. 50 cr.

2. Pentru rachiu si spiritu de rachiu, se platesce in Lombardo-Veneti'a dela som'a metrica, dupa scal'a alcoholometrica de o suta parti dela totu gradulu 4.4 soldi, in cealalte tieri, pentru unu vasu de 40 cupe austr., dupa scal'a alcoholometrica de o suta parti de la totu gradulu in Vien'a 5 cr., ér' in alte locuri inchise 2¹/₂ cr.

Observatiune. Partea respektiva póte se se subtraga dela esaminarea cuprinsului alcoholicu, déca va solvá macsimulu obiectului 5 fl. in Vien'a pentru unu vasu austr., 2 fl. 50 cr. in locurile inchise, si 4 fl. 40 soldi pentru som'a metrica in Lombardo-Veneti'a.

II. Fluidele spirituóse compuse din alte materii, voru plati contributiune dupa positiunea tarifei a 2-a, déca spiritulu de rachiu in proportiune cu puçine spese se póte alege.

Ca óre o fluiditate séu alt'a e obieptulu de contributiune, despre acésta decida — in casuri dubie — oficiolatele de contributiune, dupa ascultarea indiviloru de profesiune.

III. Contributiunea de consumu pentru producerea rachiului si a spiritului de rachiu, in locurile inchise se va plati dupa legea din 9. Juliu 1862 (Foi'a guvernului f. 45.)

In Vien'a 11 crucieri, in cealalte locuri inchise, afara de remnulu Lombardo-Venetiei 8 cr. pentru totu vasulu si gradulu, ér' in alte locuri inchise ale Lombardo-Venetiei, se urca la 15 soldi; pentru tóta som'a metrica si pentru totu gradulu unei scale alcoholometrice de o suta de parti.

IV. La aruncarea contributiunei de consumu nu trebuescu luate in consideratiune franturile graduriloru, ce provinu candu se esamina cuprinsulu spiritului.

V. Preste trei luni dela promulgarea acestei legi, fluidele spirituóse ce voru fi transportate din locurile inchise, in catime celu puçinu de unu vasu austr. séu o soma metrica, voru depune o suplinire de contributiune in Lombardo-Veneti'a 4⁴/₁₀ soldi pentru fiacare

gradu din scal'a alcoholometrica de o suta parti, a unei some metrice, in cealalte tieri, in Vien'a 5 cr., pentru fiacare gradu din scal'a alcoholometrica de o suta parti, ér' in cealalte locuri inchise 2¹/₂ cr.

Pe fluidele cuprinse in art. I Nru 1 nu se arunca suplinirea de contributiune mai susu de unu vasu aust. (soma metrica) cu 30 graduri.

Preste trei luni dela promulgarea acestei legi, rachiulu si spiritulu de rachiu, ce voru fi straportatu in strainatate, séu peste lini'a de vama si anume in Vien'a dela unu gradu alcoholicu 11, ér' in locurile inchise 8.3 crucieri.

VI. Cu introducerea acestei legi se insarcina ministrulu de financia.

Vien'a in 29. Oct. 1862.

FRANCISCU JOSIFU m. s.

Archiduce Rainer m. s.

Plener m. s.

La preanalt'a demandare: Bar. Ransonett m. s.

Resolutiunea imperatésca,

la representatiunea Universitatii natiunei sasesci din 29. Martiu a. c., Nru univ. 33, cu datu din Schönbrunn 18. Oct. 1862.

„In patrioticele cuvante ale representatiunei natiunei sasesci din 29. Martiu a. c. recunosc Eu cu adeverata bucuria una nóua dovada a credintiei totudeun'a pastrate si a aderintiei vóstre catra Mine si Cas'a mea.

Alipirea respicata intr'ins'a catra Constitutiunea imperiului Meu, daruita prin diplom'a Mea regésca din 20. Oct. 1860 si prin patent'a din 26. Febr. 1861, mi servesce Mie spre adeverata multumire intocma, cá si declararea cea sincera a intregi poporime a sasimei, ca la cladirea repórteloru interne de dreptu de statu ale Marelui Meu Principatu Ardealulu si repórteloru lui catra intregu imperiulu va colucia intr'o dieta transilvana.

Fiinduca petitiunea Universitatii natiunei sasesci, indreptata pentru catu mai curund'a conchiamare a unei asemeni diete, corespunde si dorintiei Mele celei mai viie, de a vedé negótiile Principatului Meu Transilvani'a catu mai curundu ordinate spre multumirea tuturoru poporeloru locuitorie in elu intr'unu modu potrivit cu conditionile unitatii si ale posetiunei de putere a intregului Meu imperiu, asiá asteptu intetirea tuturoru mesurelu, cate inca se mai ceru la conchiamarea dietei ardélene.

Cancelari'a Mea de curte transilvana, candu isi va asterne propunerile privitorie aici, are proiectarile si cererile, desvoltate in representatiunea Universitatii natiunei sasesci, dupa ce va asculta si pe regiulu guberniu, ale supune la o nóua companire si a Mi le asterne pe lenga parerea sa.

E vointi'a Mea, cá Universitatea natiunei sasesci se se incunoscintieze despre resolutiunea acésta a Mea, cu acelu adausu, ca Eu ei remanu aplecatu cu favórea si grati'a Mea imperatésca.

Acésta resolutiune, indata dupa sosirea ei dela r. gubernu cu decretulu din 3. Noembre Nr. gub. 26,154, se si impartasi din partea Universitatii prin cerculariu cu datu 12. Noembre Nr. un. 514 cu tóte oficiile loru cercundariale si cu reprezentantiele loru, pe lenga espresiuni de multumire si bucuria spre a se aduce petutindenea la publica cunoscintia, si aducandusi aminte de istoric'a chiamare a natiunei sasesci, „spre aperarea Coronei“ provóca pe natiune a pasi pe cala, ce si a asternutuo corón'a spre a si duce in esecutiune principiile nóuei constituiri a imperiului.

Institutu de creditu ipotecariu.

(Capetu din Nr. tr.)

Noi ardelenii se nu perdemu din vedere inca nici acea vechia datina a noastră, că noi orice cestiune și afacere a patriei se o aducemu in legaminte cu politic'a tocma și atunci, candu ele n'au a face nimicu un'a cu alt'a, si se jucamu cu ea parodia politica. Noi recunoscemu ca politic'a isi are inriurint'a sa asupra economiei nationale; voindu inse a'mi vinde graulu său vinulu, nu intrebu prea multu, de care nationalitate său partita politica se tiene cumparatorulu, ci imi vendu marf'a celui care mio platesce mai bine. Intocma urméza și industriariulu și negutiariulu. Intocma și in comerciulu universalu nu prea intereséza a sci ca cetatea său tienutulu preste care trece calea ferata de ce colóre politica a fostu său este, ci calea trebuie se tréca pe acolo, pe unde pretindu interesele economico-nationale și comerciale dreptu intielese. Si cu tóte acestea, déca de es. in Ardealu este vorb'a ca calea ferata se tréca pre la Sibiiu său pre la Clusiu, apoi tienete, ca atunci interesele economico-nationale ale agriculturii, industriei, comerciului sunt numai veluri, sub care se ascundu cu totulu alte scopuri, adica cele politice. Cine near stá bunu óre, ca voindu noi ardelenii a elabora unu planu pentru o banca ipotecaria, nu se voru incinge nisce dispute și certe nationale catu de lungi asupra locului de resiedinti'a bancului, asupra persónei presiedintelui, directiunii, comisiunii supraveghietóre, a compunerii adunarii generale, pentrucá tóte acestea se decurga in proportiunea nationalitatiloru și alte asemenea parodii politice.*) Se mi se apuce apoi ardelenii a'si bombardá guberniulu cu pretensiuni de natur'a acestora, dupa aceea potu asteptá cu anii intregi pana candu acelasiu se se afe in pusetiune de a le intarí statutele de banca ipotecaria.

Dupa tóte acestea dn. Gál incheie provocandu pre ardeleni, că nesmintitu se se alature si ei la banc'a ipotecaria a Ungariei, indémna din nou pe societatea agronomica, că in adunarea sa generala se apuce acésta cestiune in manile sale si se substérna o umilita petitiune intiu acestu intielesu, formuléza totuodata vreo trei puncte, pe care ar fi a se inte-meie petitiunea.

Tóte sunt bune și frumóse cate le a dîsu și dedusu dn. Gál, noua inse ni se pare ca not'a redactiunii lui „Közlöny“ Nru 155 inca trebuie se fia fundata pe óresicare sciri positive, candu aceeași recomanda totusi o banca ipotecaria a rdele nésca cu acelu adaosu, ca notabilitatile din Ungari'a nu prea dau sperantia mare pentru posibilitatea intrunirii și ne sfatuescu a petitioná pentru o banca separata.

In totu casulu pre noi romanii inca ne intereséza, că se aflamu la timpulu seu despre mesurile pe care le va luá in acésta privintia adunarea societatii agronomice.

Pre candu eramu se incheiemu acestea, ne mai pica in mana inca si unu alu patruea articulu dela dn. Gál, in care inse pe lenga cateva exemple de ticalosia ardelenésca se repetiescu cu mai multa precisiune ideile de mai nainte, rogati

*) Dreptu are dn. Gál, de asiá ceva amu avea se ne tememu; domni'asa inse scie fórte bine, cumuca proportiunea dupa nationalitati și confesiuni in Ardealu este unu pecatu stramosiescu invescutu (be rögzött) și concrescutu cu legislatiunea catorva seculi, de care apoi nationalitatile, confesiunile, ba pana si corporatiunile industriarie (tiechiurile) sunt petrunse și strabatute intru tóta fiinti'a loru, pecatu stramosiescu, carele inca se mai propaga și pana in ór'a de față la generatiunea cea mai frageda parte barbatésca și femeiesca; terra Hungarorum, terra siculorum, terra saxonum, terra Blachorum; — consiliari unguri, consiliari sasi; consiliari și asesori catolici, reformati, luterani, sociniani; deputati unguri, deputati sasi; — mai multu de catu acestea: tiechu de croitori și ciobotari (esizmadia și Schuster) unguri, sasi, nemti, de macelari sasi și de romani; casina sasésca, casina romanésca, casina unгурésca, casina grecésca; gremiu de negutiatori sasi, romani, greci, — totu corporatiuni separate; ba vedutus'a mai in anii trecuti și scóla gimnastica (Turnschule) de doua confesiuni! Saraca Transilvania, fericita Elvetia și fericitu Belgiu!

G. B.

fiindu toti ardeleni inca odata, că lasandu la o parte orice interese politice particulare se puna umerulu cu totii, pentru că creditulu bancii unguresci se se intinda si preste Ardealu, pentru ca fara acést'a si fara o cale ferata suntemu condam-nati că se ajungemu la sapa de lemn.

Noi din partene recunoscemu acestea doue mijlóca cá ducátóre la scopu, negamu inse ca ele singure ar fi in stare de a face totulu, de a scapá pe proprietari, pe industriari și negutiatori de o ruina totala, ci credemu ca aru mai fi inca si alti factori mari, carii aru trebui se concurga impreuna și dintr'odata spre a ne vindecá gangrenele seculare de care suferimu si a ne pune pe o cale mai salutaria. Ci despre ace-
stea airea si altadata.

G. B.

TRANSILVANIA. Clusiu. In 14. și 15. Noembre se va tienea adunarea generala a societatii museului transilvanu. Program'a acestei adunari asiá precum o vedemu publicata de secretariulu C. Finály consta din 14 puncte, incatu noi vomu gratulá acelei adunari, déca in doua díle va fi in stare de a pertracta tóte obieptele prevediute in programa. Intr'aceea ni se pare ca lectur'a operatelor sciintifice va remané pe timpulu dupa amiédi.

De acestu institutu inca ar trebui se se interesese si in-vatiatii romaniloru transilvani, pentru ca acelasiu inca este patrioticu, eara nu esclusivu nationalu, precumu acést'a se póte vedé chiaru din coprinsulu statutelorui.

— Secet'a si in tienutulu acesta inca este atata de mare, in catu unele fantani au secatu cu totulu. La acésta calamitate se mai adaose si gerulu celu secu și blastamatiile aprinderii catoruva paduri, care firesce in timpulu de seceta ardu cu atatu mai intricosiatu.

Din siedintiele adunarii generale a museului, care de altumintrea fusera interesante destulu, deocamdata scótemu cu referintia la cele publicate inainte cu 1 anu despre starea financiara a acestui institutu numai atata, cumuca venítulu anualu eatu a intratu din interesele capitaluriloru a fostu 10718 fl. 97 cr., la care adaogunduse si venítulu din 350 actii 1750 fl. face sum'a intréga v. a. fl. 12468 cr. 97. Eara spesele de preste anu au fostu si anume in plati său lefi: Directorului 1000 fl., Bibliotecariului 1000 fl., aceluasi bani de cortelu 350 fl.; Secretariului 1000 fl., totu lui pentru cortelu 300 fl.; Pasitorului (Custos) 500 fl.; Casierului 400 fl., Adiunctului de bibliotecariu 500 fl.; Cancelistului 300 fl.; Gradinarului 200 fl., la 2 sierbitori 480 fl., la unu fecioru de gradinaru simbria 336 fl., sum'a v. a. fl. 6366. Alte spese generale si anume: chiri'a pentru cortelulu provisoriu 800 fl., spesele curente ale directiunii și manipulasiunii 1000 fl., magasinulu produptelor 600 fl.; inmultirea bibliotecii 1200 fl., lucruri tiparite 900 fl., cultivarea gradinei 300 fl. sum'a v. a. fl. 5200; sum'a totala a speselor v. a. fl. 11566. Prin urmare prisoru din venituri v. a. fl. 902 cr. 97.

(Eata macaru numai la atata se ajunga si „Asociatiunea transilvana pentru inaintarea literaturii și culturii poporului romanu in privintia finantiala, la catu ajunse museulu transilvanu; atunci apoi si fruptele osteneleloru s'aru vedé mai curendu. Firesce ca la romani venítulu s'ar impartii cu totulu altumintrea, ar fi inse in totu casulu de unde se se impartia.)

— Dupa sciri mai noua Mai. Sa c. r. ap. a binevoitu a confirma proieptele cancelariei transilvane privitóre atatu la reorganizatiunea tablei regesci, catu si la infiintiarea unui foru apelativu lenga universitatea sasésca.

In. reg. gubernu emise in 5. Noembre sub Nr. 5626 pr. 863 o porunca cerculara, prin care comunelor li se opresce strinsu a mai tramite catra Mai. Sa c. r. deputatiuni fara a cere mai anteu invointi'a gubernului provinciálu, cumu si a mai face intre sine colecte de bani spre asemenea scopu, pana ce earasi nu voru castigá invointia dela gubernu. Deci fiinduca comunele care totusi aru incercá asiá ceva fara scirea gubernului ar mai avea si acea neplacere mare, cumuca deputatii loru nu aru fi primiti de catra Mai. Sa in audiintia, de aceea se comite la presiedintii tuturor tienuturiloru, că se ingrijésca a se face acésta ordinatiune cunoscuta la tóte comunele.

Adica: ertatu este a tramite deputati catra Domnitoriulu inse numai cu scirea si cu invoirea gubernului; eara acésta mai virtosu din cauza, ca cu privirea la tramitarea de deputatiuni s'au facutu intru adeveru unele abusuri gróse; apoi cee dreptu, ca ardelenii nostrii (mai virtosu secuii și unii romani) sunt cunoscuti din vechime, că unii carii pentru unu procesu de 50 fl. ba si mai puçinu erá in stare de a calatori pedestrii pana la Vien'a. —

— Mai merita a memorá inca si o alta porunca preanalta de dato 18. Oct. a. c. si venita catra gubernulu tierii. Aceeasi privesce la infrenarea si contencirea latirii scarnaveloru bóle venerie séu sifilitice, care pe semne sa au inceputu a se latí si acésta tíera intre unele clase ale locuitoriloru. Deci gubernulu este insarcinatu a provoca pe oficiolatele tienuturiloru, cá aceleasi se cerceteze cu deameruntulu si se arate, in care parti ale tierii si intre care clase de locuitori se latiesce mai virtosu acésta bóla cunoscuta la poporulu de rendu sub numitur'a de sfrentia, carea inse este de mai multe felurii. Intru adeveru, acestu soi de lepra, care de si, dupa spus'a mediciloru a perdutu din vechea sa intensitate si furia, totusi invenina si gangrenésa organismulu omenescu la generatiuni intregi si este semintia de alte bóle felurite, care se ivescu apoi la prunci in a dou'a si a trei'a generatiune, a inceputu a se ivi si in Ardealu nu numai pe la cetati, despre care nu se póte cineva mirá, ci si pela unele sate si inca din nenorocire uneori pela familii cu totulu simple si nevinovate, care nici din nume nu cunoscú acea bóla. Eata fruptu alu asiá numitei culture europene! Ar fi prea de doritu, cá se'si ia ostenél'a unu medicu si se descrie si romanesce felulu bóleloru sifilitice cumu si urmarile loru cele triste. —

Drumul feratu. „Pester Lloyd“ si dupa acela tóte celalalte jurnale patriotice latira scirea, cumuca pentru lini'a Oradea-Clusiu-Brasiovu s'aru fi aflatu capitalulu, ca adica societatea germana de cultura (der deutsche Culturverein) ce'si are a sa resiedintia in Francfurtu si numera in sinulu seu mai multi milionari din Germani'a, Belgiu si Oland'a, s'a pusu in capulu acestei afaceri, a formatu o societate carea s'a si indatoratu a conferi pentru susu atinsulu scopu optdiececi milióne fiorini cu acelu adausu, cá cerendu trebuinti'a, acelasu capitalu se se multiésca pana la 120 mil. Noii membrii ai societatii voira se aléga de presiedinte pe c. Edmund Zichy, acesta inse multumi si propuse pe c. Toldalagy din Ardealu, despre care se scie cumuca a ostenitu fórte multu in acésta causá. De aci incolo se mai alesera in calitate de membrii ai comitetulu administrativu consiliariulu Kabos, cons. bar. Wattmann, mediculu de casa alu Mai Sale, v.-presiedintele gubernialu Cozma si c. Edmundu Zichy. Ceialti membrii administrativi voru fi alesi de catra susu atins'a societate din sinulu seu. Societatea cere, cá Ungari'a si Transilvani'a se ia parte la acésta intreprinsa colosala numai cu trei milióne!

Acésta scire este positiva, adica acea societate destinata a infintiá numit'a linia de cale ferata s'a formatu in adeveru. Cu tóte acestea, lucru curiosu, noi de si dorimu, inca totu nu potemu crede in realizarea acestui planu. Eata pentru ce nu? Societatea puse doua conditiuni fara care nu: adica pana la 1. Ianuariu se se castige concessiune definitiva si totu pana atunci se se si dea de catra statu garantia de 5 ²/₁₀ la suta. Acumu inse este intrebarea, ca cine se dea acea garantia. Nesmintitu ca potestatea legislativa impreunata, adica suveranulu cu consiliulu imperialu (Reichsrath), pentruca asiá tiene curatu si respicatu diplom'a din 20. Oct. 1860. Ei, dara Ungari'a si Transilvani'a inca nu este reprezentata in Reichsrath, prin urmare cumu potu pretinde aceste doua tieri ale monarchiei, cá parlamentulu celorlalte se ia asupra'si chezasia in numele statulu austriacu la capitalisti straini si se mai incarce bugetulu in favórea cestoru doua, care voru se scie inca totu numai de unu statu ungurescu pe sam'a loru? Cu alte cuvinte cestuionile nóstre industriale sunt legate strinsu cu cele politice. Dáci inca se nu strigamu hop, pana nu ne vomu vedea in jocu.

De altumintrea unele gazetutie germane au si inceputu a bate in palmi de bucuria, ca Deutscher Culturverein va aduce in acésta tíera de barbari cultura totu cu care de cele mari incarcate catu casele cu doua caturi. Da, noi inca credemu cá va veni unu felu de cultura, a carei treb'a cea dintea va fi, cá multu in díece ani se gonésca pe tóte corporatiunile ardelenesci (Zünfte), care inca totu mai pórtá chica (Uopf) lunga si grósa, cá cele din díelele Mariei Teresiei; eara mai incolo noi din partene nu ne tememu nicidecumu de vreo coplesire prea mare a culturei, afara numai de unu singuru casu, déca adica locuitorii Ardealulu anume ungruii si romanii voru fi atata de nevoiesi, betívi, blastamati si batuti de Ddiu, pentruca in locu se mai cumpere, se'si vendia la straini si mosiór'a eatu o mai au. Dá, asiá apoi pricepemu prea bine cum s'ar introduce cultur'a, pentruca odata si bine: Alu cui este pamentulu, a aceluia este si tíer'a, eara celu fara mosia isi pórtá tíer'a cá si melcii, in spinare, in desagi.

Intre altele multiamimu si astadata de complimentulu ce ni se face. —

B.

UNGARIA. Pest'a, 15. Noemvra. Faíme noue se respandescu din nou, ca in cele din urma totu s'aru fi aflatu níscé formule de fermecu, prin care ungruii se se rempaca cu gubernulu. Noi revenim la obiectulu acéstu, numai pentruca cititorii se nu créda ca noi amu trece cu vederea asemenea încercari de impaciuire. Noi nu le trecemu cu vederea, pana acumu inse nu damu nimicu pe ele. Noi nu ne indoimu ca ungruii in cele din urma nu se voru rempacá cu gubernulu si cu totu elementulu germsnu; gubernulu inse, díce cine cate va voi, mai póte astepta. . . .

Intr'ácea inse securitatea publica suferé in modulu celu mai infricosiatu, pentru ca lotriile in mani'a tuturoru mesuriloru luate de catra organele administrative si politienesce nu mai voiescu a incetá nicidecumu. Din o multíme de esemple mai próspete eata numai cateva.

La 27. Sept. sér'a scim, ca pela 7 óre in satul Orosztonyi 12 lotrii calcara pe unu omu batranu anume Dios si scotíndui unghiile din carne, ilu silira se'si dea tóta averea sa in suma de 7 mii. Totu in aceea dí 7 hoti calcara pe pop'a catolicu anume Kattrancz din Kottori, care inse scapá cu viétia ascunsu in urloiu (hornu), inse alti trei sateni fusera împuscati. — In Rede (com. Wesprimu) 6 lotrii calcara chiaru casele cot. Emericu Eszterházy, elu inse nu erá acasa, eara ómenii sei se aparara cu usile incuiete ayendu arme multe de focu. Totu in Rede a fostu in 29. Oct. batalia formała intre sateni si ostasimea imp. din caus'a comasatiunii; cinci sateni remasera impuscati morti si altii mai multi raniti. — In 7. spre 8. Noembre 20 lotrii calcara aprópe de Aradu la villa sa (tanya) pe unulu Schneider, ilu omorira cu patru puscaturi si ii luara totu ce aflara. —

Mai multu decatu tóte acésta! In 10. Noembre conductulu de vagóne pe calea ferata dintre Pest'a si Timisióra pela statiunile Oroszlános-Szöreg-Kikinda fú insócitu de 24 gendarmi spre a fi aparatu de ataculu lotriloru.

Chronica esterna.

TÍER'A ROMANÉSCA. Discursulu Tronului. Domniloru deputati! Impregiurari neatarnate de vointi'a nóstra sa impedecatu intocmirea unoru bugete regulate pe anii 1861 si 1862.

Cunósceti ca astadí bugetele votate in a. 1880 serva guvernulu de norma pentru venituri si cheltuieli. De a lasá inse lucrátore acele bugete pe unu timpu mai indelungatu, ar fi a prelungi o situatie cu totulu anormala si in contr'a intereseloru statulu!

Amu socotitu dar, domniloru deputati, de neaparatu de a ve convocá intr'o sesie esttraordinarie, cá se aveti totu timpulu pentru votarea bugetelor pe a. 1863, inaintea chiaru a inceperii acelu anu, si cá se putemu astufelu inauguré o marsia mai regulata in privinti'a financeloru decatu in anii trecuti.

Veti avea ocaisie, domniloru deputati, de a avisá la mesurile ce vi se propunu pentru consolidarea creditulu statulu si de a chibzui la indeplinirea lacunelor facute venitoriloru statulu prin suprimarea tacsei de esportatie, care au produsu pentru a. 1862 o scadere de peste 8 mil. in eas'a Tesaurulu, si pentru an. 1863 o lipsa insemnata in venituri.

Domniloru deputati, lucrarea domnielorú Vóstre inse in privinti'a regularei financeloru, nu ar fi deplina, daca guvernulu nostru nu v'ar pune in putintia de a esaminá si de a controlá socotelile cheltuieliloru aniloru din urma

Guvernulu nostru dar, va fi gat'a de a dá domniilorú Vóstre totu concursulu, tóte luminile ce veti cere, pentru esaminarea socoteliloru din urma, necercetate anca de domni'a Vóstr'a dela a. 1855 anca pentru Tíer'a Romanésca, si dela 1859 pentru Moldov'a.

Asemenea Elu va avé ingrijire de a Ve presentá socotelile pe a. 1860 pentru Moldov'a. si acelea ale Tieri Romanesci, spre complectarea situatiei ce s'au comunicatu domniilorú Vóstre la a. 1861.

Tíer'a se afla astadi carnuita de doue legislatii; guvernulu nostru va avé a Ve presenta proiecte de legi de unificare, care voru consolidá legile de ordinea administrativa si judiciala.

Dumnedieu se va aiba in a'sa buna paza.

Sesiunea esttraordinaria a adunarei elective este deschisa.

Alexandru Joan.

N. Cretulescu. Pr. A. Cantacusino. Dim. Cornea. N. Răcovitia. J. Gr. Ghica. J. E. Florescu. Al. Sf. Catargiu.

4. Noembre. Dupa ce s'a declarat deschisa adunarea, Eminentia S'a parintele mitropolitulu a procedatu la apelulu nominalu, alu carui'a resultatu a fostu 39 deputati presenti si 80 absentii. „Priu urmare“, a dîsu presedintele de dreptu alu adunarei, „nefindu adunarea complecta in numerulu deputatiloru ceruti de regulamentu, siedinti'a se redica.“ S'a otarîtu a se tiené siedinti'a viitoare mane in 5. Noembre.

— Alalta eri amblá unu omu intr'o trasura pe stratele Bucuresciloru aruncandu nesce bilete inscrise cu: „Unire — guvernul constitutionalu (ad. ciocoiescu) chezesiurea autonomiei, Prinçiu Strainu!“ Seraci romani! in ce stadiu — ve aflati, façia cu esperienti'a altoru popóre. De n'ati pati cá brósca, care intrebá pe bardia, ca de ce totu manea pe brosce; bardia i respunse, pentruca m'au alesu de rege; — ei dar eu nu teamu alesu; — asia pe tine te mancu pentruca nu m'ai alesu.

— Curtea criminala osindi pe D. Aricescu pentru unu versu gratulatoriu la greci, la inchisóre de 5 luni si emenda de 500 lei, si pe gerantulu Romanului dn. Jon Abescu la 3 luni inchisóre si 800 lei emenda din cauza de ultraliberalismu; fiinduca dîse: „Orice natiune are dreptulu de a goni pe regii sei, fara cá neci o putere straina se se póta mestecá.“ — Ear directorulu scóleloru D. Stilescu si alu internatulu gimnasiului S. Sava D. Florescu sunt destituiti, pentruca n'ar fi ingrijitu bine de educatiunea tinerimeii, care in 27. Oct. au venitu in glóta la localulu, unde se licitá mosiile monastiresci, voidu a turbura licitarea, dupa cumu se facea ea, si in locule denumi Domnulu pe D. Jordache Pop directoru pentru ambele aceste functiuni.

— Citimu intr'o corespondintia din Galati, publicata de diurnalulu francesu „Patria, dela 17. Oct. reproducu in „Monitorulu Romaniei.“

„Principatele unite, cu tóte aretarile unoru foi germane, se bucurá de liniscea cea mai deplina.

La Bucuresci, intórcerea vechiului principe Bibesco a pututu se face pe cineva se crédia unu minutu ca inimicii Principelui Domnitoriu, adunanduse in giurulu acestui siefu activu, aveau de gandu se cerce unu mare actu de opositie; dar' n'a fostu nimicu, si ei s'au marginitu a incungiurá pe vechiulu siefu alu Tierii Romanesci cu nisce ingrigiri si cu o politetia fara insemnatate.

La Jasi, partisanii interesati ai despartirii celor doue provincii, nu s'au mangaiatu anca de scaderea orasiului lor, care, incetandu de a mai fi o capitala, a perdutu multu din insemnatatea sa. Se asigura ca ei se afla in mare neastimperu si cauta a desteptá vechiulu partidu conservatoriu. Dar' ce potu face cateva persóne, ori catu de turburátore ar fi, in façia unei populatii intregi pe care unirea a indestulato si care pretinde a conservá ceea ce s'a dobînditu cu pretiulu a-tatoru silintie.

Evenimintele din Serbi'a n'au causatu nici o turburare in Principate. De si unu viu simtimentu de simpatia se manifesta in favórea Serbiloru; guvernulu n'avea de ce se ia parte la prigonire.

Granele incepu a se scóte din magaziile comerçului spre a se porni la marile tîrguri occidentale; negutiatorii, fórte neodichniti la inceputulu acestei campanii, iau earasi curagiu. Pe fiacare dí, Dunarea este strabatuta de vase incarcate cu cereale, si pe cheiurile nóstre totulu e in miscare spre a des-povar'a de lestu corabiile ce sosescu si a le incarc'a cu productulu holdeloru nóstre.“

— Pre ste totu lu andu, evenimente, cari dau vreo pornire mai mare lucruriloru din ceea ce sunt, nu s'au ivitu sub nici unu orizontu. In laintru dietele provinciale tragu puçina luare aminte si semne despre conchiamarea dieteloru si in tierile nóstre inca nu esu la lumina; vorbesc diurnalele si 'si facu concesioni intre sine, inse pana acumu stamu totu unde amu statu, cu tóte, ca se improspeta si avisari prin diurnale catra sistemulu lui Bachu, ceea ce noi nu o amu mai crede bucurosi; pentruca tienemu tare de constantia regimului. — In afara se ventura candidarea pentru rege in Greci'a, unde in 13 barbati alesi ai Greciei din portulu Pireu si Syra dederu unu banchetu oficiriloru flotei angle, la care se redicara toaste pentru Pr. Alfredu din Angli'a, si englezii pentru nedependinti'a Greciei; apoi candu merse admiralu r. anglu pe bortu naile angle redicara pavilonulu grecescu si 'lu salutara cu 21 tunuri. — Dupa unu telegramu din Françi'a 17/11. scrie diurn. ofio. „France“ ca guvernulu anglu ear' a

luatu inainte proiectulu candidaturei princ. Alfred, asia: Joniani suptu protectoratulu anglu potu tramite deputati la Atin'a, si regele nou 'si póte retiené relegea. —

In caus'a americana scrie „Morningpost“, ca Carl Russel in respunsulu la proiectulu lui Drouyn d'Lhuys dice, ca inca n'a sositu timpulu intrevenerii in Americ'a, de acea Angli'a o si respinge, pentruca nu crede ca o ar primi Americanii, ci dela opiniunea publica a Angliei va depinde inlesnirea intrevenerii. Rusi'a inse respunde prin Gorciacoff, ca n'ar fi cu scopu a face presiune asupra Americaniloru, inse déca Françi'a va sta cu adinsulu si Angli'a va insocio, atunci si ea va tramite insructiuni la solulu ei pentru ajutoriu moralu. Françi'a ad. precumu scimu a inviatu pre poteri, cá in solidum se svaduiésca stateloru unite si confederatiloru, cá se inchee armistare pe vr'o 6 luni, deblocanduse porturile medinale. O mesura fórte folositoria ar fi acésta si pentru pornirea negotiului cu bumbacu, care din lips'a esportatiunei in Americ'a ne'a casionatu chiaru si noua acici o scumpete mare de pandiaria, mai neaudita pana acum, se tacem de alte dare — averi cu Americ'a, care remanendu intrerupte din caus'a resboiului, dau o lovitura mare negotiului levanticu, care sufere fora a sci de unde i se trage scurtarea.

In Itali'a s'a popritu infintiarea legioneloru grecu si magariu pentru Greci'a.

— Catra sindiculu Beretta vorbi Victoru Emanuelu despre milanesi nesce vorbe dulci si adause, si speranti'a de impreunarea sororiloru cetati Milanu si Veneti'a, reflectandu: ca numai atunci ar inflori Itali'a in tóta privinti'a si calamitatile de facia ar poté disparé!!

Candu unu rege vorbesce astufeliu, nu e mirare déca soldatii piemontesi si de altumintrenea infocati se amagescu la conflicte in contr'a Austriei. Cumuca Victoru Emanuelu tien-téza la unu altu resboiu in contra Austriei nu se póte nega. Din parlamentu, care s'a deschisu, se va vedé. —

TELEGRAMU

alui „S. B.“ Vien'a 20. Noembre 9 óre inainte de prandiu.

Maiestatea Sa c. r. apostolica Imperatulu a amnestisatu pe toti emigrantii Ungariei, ce fura condamnati de catra tribunalele martiali. — Sesiunea senatului imperialu se va prelungi si legea de adunari se va vota. —

Publicatiune.

Din partea Eforiei scóleloru gimnasiale si normale romane resaritene din Brasiovu, se face de obste cunoscutu, precumu ca la 11/23. Noembre 1862 inainte de amiédi la 10 óre, se va tine una licitatiune in incaperile susumentionatului gimnasiu, preurbiulu romanescu, spre esarendare — dupa ce acumu din nou sau reparatu solidu

a) Bailoru de aburu, de tusiu, de asudatu, de vana cu tóte incaperile tiitóre de ele, de lenga curtea scólei romane orientale.

b) Restauratiunea incorporata cu aceste bai cu tóte localitatiile tiitóre de ea.

c) Baile cele vechi de vana renovite in stare buna.

d) Cladirea odailoru de pasageri in starea actuala.

e) Gradin'a ce se afla inaintea cladirii bailoru scl. scl., la care se invita toti aceia, cari voiescu a luá parte la licitatiune, cu acea adaugere, ca licitanti debue se fia prevediuti cu unu vadium de 150 fl. v. a.

Conditiiunile esarendarii se potu oeti in cancelari'a Eforiei, in incaperile mentionatului gimnasiu.

Brasiovu in 24. Oct., 5. Noemvrie 1862.

Efori'a scóleloru romanesci.

Cursurile la bursa in 21. Noemvre 1862 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl 82 cr. v. a
Augsburg	—	—	121 „ 25 „
London	—	—	122 „ — „
Imprumutulu nationalu	—	—	82 „ 95 „
Obligatiile metalice vechi de 5 0/0	—	—	71 „ 35 „
Actiile bancului	—	—	791 „ — „
„ creditului	—	—	221 „ 20 „